

SUOSITELTAVAT SUOJAUTUSMISKÄYTÄNNÖT (TURVALLINEN KOTI)

Ohjeita ja suosituksia kuluttajille rikos-, palo- ja tietoturvallisuudesta sekä niihin liittyvien palveluiden ostamisesta

1. Hankkeen asettaminen ja sen yhteys sisäisen turvallisuuden ohjelmaan

Valtioneuvoston hyväksymä sisäisen turvallisuuden ohjelma tähtää muun muassa rikollisuuden ja onnettomuuksien määrän vähentämiseen. Yhtenä keskeisenä tulevaisuuden uhkana pidetään ihmisen arkiturvallisuuden heikkenemistä. Eräänä sisäisen turvallisuuden ohjelman erityisenä tavoitteena mainitaan myös rikoksien, häiriöiden ja onnettomuuksien vähentäminen ennalta estävää työtä tehostamalla.

Keinona tavoitteen saavuttamiseksi ohjelma mainitsee mm. kansallisen rikosentorjuntaohjelman (1999) toteuttamisen jatkumisen. Rikosentorjuntaneuvoston vuonna 2003 julkaisemassa seurantaraportissa korostetaan torjuntatyön olevan jatkuva prosessi ja siinä painotetaan jatkossa mm. arkiympäristössä kohdattavan rikollisuuden vähentämistä ja turvallisuuden lisäämistä. Rikosentorjuntaohjelmassa korostetaan muun muassa sitä, että suuri osa rikoksista jäisi tapahtumatta, jos ne olisivat hiukankin vaikeampia tehdä. Tarkoituksenmukainen suojautuminen on ihmisten tehokkain tapa vähentää rikollisuutta, ja sen määrää voitaisiin laskea huomattavasti.

Suosittelaviin suojautumiskäytäntöihin liittyvä hanke toteutetaan sisäasiainministeriön yhteydessä toimivan turvallisuusalan neuvottelukunnan alaisuudessa viranomaisten ja yksityisen turvallisuusalan välisenä yhteistyönä, niin kutsutun kumppanuusajattelun pohjalta. Hankkeen tavoitteena on edellä kuvatuin tavoin tukea valtioneuvoston hyväksymän sisäisen turvallisuuden ohjelman käytännön toteuttamista.

2. Hankkeen tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamisen arviointi

Hankkeen tavoitteena on parantaa kodin arkiturvallisuutta luomalla kaupallisista ja ammattiryhmäkohtaisista intresseistä vapaa tiedosto suosittelavista suojautumiskäytännöistä ja niiden hankkimiseen liittyvien palveluiden ostamisesta. Tiedoston avulla kuluttajat voivat arvioida oman asuntonsa turvallisuuden tason, selvittää omatoimisesti tarkoituksenmukaisen suojaustason saavuttamiseen tarvittavat keinot ja saada asianmukaiset menettelytavat suojaustason parantamiseen tarvittavien palveluiden hankkimiseksi.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa kyseinen tiedosto sähköisessä muodossa, josta se voidaan tarvittaessa tuottaa painettuun muotoon. Hanke tekee myös esityksen tiedoston konkreettisesta asiasisällöstä sekä tiedoston julkaisutavasta ja ylläpidon organisoinnista.

Tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttaminen riippuu tiedoston asiasisällön ohella myös sen julkaisemisen tehokkuudesta. Omakotirakentajien ja -korjaajien sekä asunonvaihettajien tavoittaminen edellyttää arviolta 1.000.000 kappaleen vuosittaista pai-

nosmäärää. Jäljempänä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on käytännössä se, että tiedosto julkaistaan muutoinkin kuin vain Internetissä.

Hankkeelle asetettujen tavoitteiden saavuttamista mitataan rikosturvallisuuden osalta poliisin tietoon tulleiden, asuntoon luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten määrää seuraamalla. Tätä mittaria käyttäen tavoitteena on katkaista alkuvuonna 2004 tapahtunut kyseisten rikosten määrän kasvu ja saada näiden rikosten määrä vähenemään vuosina 2006 – 2015 vuosittain 1,5 prosenttia.

Paloturvallisuuden osalta tavoitteiden saavuttamista mitataan rakennuspalojen määrän perusteella. Tavoitteena on saada asuinrakennuspalojen määrän kasvuvauhti pienemmäksi 1,5 %:lla vuosina 2006 - 2015.

Tietoturvallisuuden osalta ei ole määritetty erityistä mittaria, eikä siten asetettu numeerista tavoitetta.

3. Hankkeen rajaukset

Konkreettisten lopputulosten saamisen varmistamiseksi hankkeen toteuttaminen rajataan koskemaan kodin rikos-, palo- ja tietoturvallisuutta sekä niihin liittyvien palveluiden ostamista. Rikosturvallisuudessa rajoitetaan kotiin kohdistuvien rikosten ennalta ehkäisevään tilannetorjuntaan, paloturvallisuudessa tulipalojen ennalta ehkäisemiseen ja tietoturvallisuudessa perheen tietojärjestelmien puutteellisesta suojauksesta johtuvien toimintahäiriöiden estämiseen. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien sekä rikollisuuden sosiaalinen ehkäiseminen rajataan hankkeen ulkopuolelle.

4. Toteuttaminen

Hankkeen toteuttaa edellä kuvatuin tavoin turvallisuusalan neuvottelukunnan alaisuuteen perustettu erityinen jaosto. Jaoston kokoonpano on seuraava:

Tuomas Kaján, puheenjohtaja, Suomen Turvaurakoitsijaliitto ry
 Kirsi Naamanka, sihteeri (varalla Antti Korhonen), Suomen Turvaurakoitsijaliitto
 Yrjö Ketonen, ylikonstaapeli, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos
 Mia Pujals, Suomen Kiinteistöliitto Ry
 Lea Sarkameri, Suomen Omakotiliitto Ry
 Aku Pänkäläinen, turvallisuusasiantuntija, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto Ry
 Maija Puomila, apulaisjohtaja, Kuluttajavirasto
 Petri Honkala, yksikönjohtaja, Suomen Vartioliikkeitten Liitto Ry
 SPEK:n mahdollinen edustaja
 Synnöve Amberla, neuvotteleva lakimies, Suomen Kuntaliitto

Jaosto kuulee työnsä aikana tarvittavaa määrää asiantuntijoita mm. seuraavilta tahoilta:

- Turva-alan yrittäjät
- Ficom
- Lukkoseppämestarikilta
- Turvatekniikan keskus
- suojautumisessa käytettävien tuotteiden valmistajien edustaja.

5. Aikataulu

- 10 - 11/04 Sähköisessä muodossa julkaistun suomalaisen ja pohjoismaisen tausta-aineiston (linkkien) kerääminen ja julkaiseminen Internetissä jaoston ja turvallisuusalan neuvottelukunnan käyttöön.
- 11 - 12/04 Kokoukset, joissa
- tarkennetaan hankkeen rajaukset
- määritetään asiantuntijoiden kuulemistarve
- 1 - 3/05 Määritellään suositeltavia suojauskäytäntöjä asiantuntijoita apuna käyttäen, kokoukset noin kolmen viikon välein.
- 4 - 5/05 Luovutetaan ensimmäinen luonnos turvallisuusalan neuvottelukunnalle.
- 6 - 8/05 Viimeistellään tiedosto neuvottelukunnan kannanottojen mukaisesti, jaoston kokouksia tarpeen mukaan pitäen.
- 9/05 Jaosto pyytää lausunnot keskeisiltä asiantuntija- sekä intressitahoilta.
- 11/05 Viimeistellään tiedosto saatujen lausuntojen perusteella ja luovutetaan se turvallisuusalan neuvottelukunnalle julkistamista varten.

6. Kustannukset

Jaostossa edustettuina olevat tahot vastaavat nimeämensä jäsenen kustannuksista. Matkakuluista vastaa kuitenkin turvallisuusalan neuvottelukunta.

Jaoston toiminnalliset kustannukset ovat arviolta 1.000 euroa. Muista työn toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista päätetään erikseen jaoston tekemän esityksen pohjalta.